

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - II) (Semester - III) Examination, October - 2016

HISTORY (Optional)

Freedom Struggle of India - I (1750 - 1920) (Paper - IV)

Sub. Code : 61960

Day and Date : Thursday, 20 - 10 - 2016

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below : [10]

i) The Subsidiary Alliances system was followed by _____.

- a) Robert Clive
- b) Warren Hastings
- c) Lord Cornwallis
- d) Lord Wellesley

ii) _____ was the Governor General of India in 1857.

- a) Lord Hastings
- b) Lord Dalhousie
- c) Lord Canning
- d) Lord William Bentinck

P.T.O.

- iii) The Great Uprising of 1857 was first started of _____.
a) Barrack pore
b) Kanpur
c) Bengal
d) Delhi
- iv) _____ was the Father of Indian Renaissance.
a) Swami Dayanand Sarswati
b) Gopal Hari Deshmukh
c) Raja Rammohan Roy
d) Swami Vivekanand
- v) The first session of the Indian National Congress was held at _____.
a) Madrass
b) Culcutta
c) Bombay
d) Poona
- vi) The 'Economic Drain Theory' exemplified by _____.
a) M.G. Ranade
b) Lala Lajpatrai
c) Dadabhai Naoroji
d) Bipan Chandra Pal

- vii) The patriotic song 'Vande Mataram' was written by ____.
- a) Anand Mohan Bose
 - b) Bankim Chandra Chatterjee
 - c) Rabindranath Tagore
 - d) V.D.Savarkar
- viii) The period from 1905 to 1920 in Indian Freedom struggle is known as the _____ phase.
- a) Moderate
 - b) Extremist
 - c) Revolutionary
 - d) Gandhian Era
- ix) 'Young India' weekly journal started by ____.
- a) M.G.Ranade
 - b) Mahatma Gandhi
 - c) Dr. Babasaheb Ambedkar
 - d) G.K.Gokhale
- x) _____ was selected to be the first individual satyagrahi.
- a) Vinobha Bhave
 - b) Subhashchandra Bose
 - c) Maulana Azad
 - d) Pandit Nehru

Q2) Answer the following questions in detail.

- a) Explain the causes of the great uprising of 1857.

[10]

OR

Examine the contribution of Moderates in the Indian Freedom struggle.

- b) Explain the role of Lokamanya Tilak in the freedom struggle in India.

[10]

OR

Explain the nature of Civil Disobedience Movement.

Q3) Write short notes (any four) :

[20]

- a) Effect of uprising of 1857
- b) Queen's Proclamation (1858)
- c) The Foundation of the Indian National Congress
- d) Objectives of Extremism
- e) Quit India Movement
- f) Nehru Report

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

i) याने तैनाती फौज पध्दतीचा अवलंब केला.

- अ) रॉबर्ट क्लाइव्ह
- ब) वॉरन हेस्टिंग्ज
- क) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस
- ड) लॉर्ड वेलस्ली

ii) 1857 मध्ये हा भारताचा गव्हर्नर जनरल होता.

- अ) लॉर्ड हेस्टिंग्ज
- ब) लॉर्ड डलहौसी
- क) लॉर्ड कॅनिंग
- ड) विल्यम बेंटिंक

iii) 1857 च्या उठावाला प्रथम सुरूवात येथून झाली.

- अ) बराकपूर
- ब) कानपूर
- क) बंगाल
- ड) दिल्ली

- iv) यांना भारतीय प्रबोधनाचे जनक मानले जाते.
- अ) स्वामी दयानंद सरस्वती
 ब) गोपाळ हरी देशमुख
 क) राजा राममोहन रॉय
 ड) स्वामी विवेकानंद
- v) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन येथे झाले.
- अ) मद्रास
 ब) कलकत्ता
 क) मुंबई
 ड) पूणे
- vi) आर्थिक निःसारणाचा सिध्दांत यांनी मांडला.
- अ) म.गो. रानडे
 ब) लाला लजपतराय
 क) दादाभाई नौरोजी
 ड) बिपीन चंद्र पाल
- vii) 'वंदे मातरम्' हे देशभक्तीपर गीत यांनी लिहिले.
- अ) आनंदमोहन बोस
 ब) बंकिमचंद्र चटर्जी
 क) रवींद्रनाथ टागोर
 ड) वि.दा.सावरकर
- viii) भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील 1905 ते 1920 हा कालखंड अवस्था म्हणून ओळखला जातो.
- अ) मवाळ
 ब) जहाल
 क) क्रांतीकारी
 ड) गांधी यूग

ix) 'यंग इंडिया' हे साप्ताहिक यांनी सुरू केले.

अ) म.गो.रानडे

ब) महात्मा गांधी

क) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

ड) गो.कृ.गोखले

x) हे पहिले वैयक्तिक सत्याग्रही म्हणून निवडले गेले.

अ) विनोबा भावे

ब) सुभाषचंद्र बोस

क) मौलाना आझाद

ड) पंडीत नेहरू

[20]

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

अ) 1857 च्या महान उठावाची कारणे स्पष्ट करा.

किंवा

भारतीय स्वातंत्र्यचळवळीतील मवाळांच्या योगदानाचे परिक्षण करा.

ब) भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील लोकमान्य टिळकांची भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

सविनय कायदेभंग चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

[20]

प्र.3) टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

अ) 1857 च्या उठावाचे परिणाम

ब) राणीचा जाहीरनामा (1858)

क) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची स्थापना

ड) जहालवादाचे उद्देश

इ) चले जाव चळवळ

फ) नेहरू रिपोर्ट

